

VTISI ŠTUDENTOV IGRE

Ivana Percan Kodarin

Pogoji so kar neverjetno boljši. Kar se tiče prostorov in opreme šele zdaj zares vidimo, kako malo smo imeli prej. Vsak oddelek ima končno svoj pravi delovni prostor, ki je samo njegov – od kostuma, plesa, gledališča do filma. Predvsem pa si je še kar težko predstavljati, da je sama kakovost prostorov na tako visokem nivoju. Nova akademija bo lahko omogočila popolnoma drugačno kvaliteto študija vsem oddelkom. Z vsemi kapacitetami omogoča neverjetno boljše, zdravo in varno delovno okolje, ki je povsem drugačno od tega, ki smo ga bili vajeni. Okolje, ki daje občutek veliko večje varnosti, resnosti in profesionalnosti, namenjeno študiju in umetnosti. To se mi zdi najpomembnejša pridobitev, ki bo po mojem za sabo počasi prinesla tudi pozitivne spremembe v samem načinu dela in dojemaju študija, tako za študente kot za profesorje.

Jan Slapar

Za novo akademijo sem zelo hvaležen. Ne morem pa mimo tega, da je bila stara akademija vseeno nekaj posebnega. Imela je dušo, patino in to se je čutilo. Prostorska stiska nas je zelo zblížala in zidovi so po tolikih letih kar oddajali energijo preteklih generacij. Vsekakor pa sem se na nove prostore na Aškerčevi kar hitro navadil. Ko smo začeli z ustvarjalnim procesom, se je tudi prostor začel zapolnjevati z drugačno energijo in izgubil sterilnost nove stavbe. Malce za šalo, malce za res nam študentom igre največ pomeni, da imamo svoje garderobe, ločene po spolih, s svojimi omaricami, tuš kabinami in to nam predstavlja varen in sproščen kotiček. Ker so prostori večji in se akustika drugače odziva, sem bolj pozoren na jakost glasu, kar je za naš poklic zelo pomembno.

VRHUNSKI POGOJI ZA ŠTUDENTE AKADEMIJE ZA GLEDALIŠČE, RADIO, FILM IN TELEVIZIJO

Akademija za gledališče, radio, film in televizijo je svoje mesto dobila v prostorih nekdanje Fakultete za kemijo, ki stoji na Aškerčevi cesti v Ljubljani, v neposredni bližini Srednje kemijske šole ter ob južnem obzidju rimskodobne Emone. Pod izvedbo zahtevnega projekta se podpisuje koprsko podjetje Makro 5 gradnje d.o.o.

Vodstvo AGRFT si je od same ustanovitve leta 1946 (takrat pod nazivom Visoka gledališka šola) prizadevalo, da bi akademija prišla do svojih prostorov, ki bi študentom omogočali kvalitetno delo. Dotlej so gostovali na različnih lokacijah, kar je povzročalo precej logističnih težav. Uspešen dogovor s Filozofsko fakulteto, ki je sprva v zapušeni stavbi nekdanje Fakultete za kemijo načrtovala veliko humanistično knjižnico, je odprl pot za prenovo, oziroma rekonstrukcijo. Po tehtnem premisleku so namreč sklenili, da je stavbo najbolje porušiti in sezidati novo, saj je bilo to tudi s finančnega vidika najbolj ugodno, pojasnjuje dekan akademije Tomaž Gubenšek.

SPOŠTOVANJE POMEMBNE KULTURNE DEDIŠČINE

Po načrtih arhitekta Ivana Vurnika, ki ob Plečniku in Fabianiju sodi med začetnike moderne slovenske arhitekture, je bil med leti 1939-1940 zgrajen osnovni volumen obravnavanega poslopja v funkcionalnem slogu, za tisti čas že dodobra uveljavljeni smeri v arhitekturi. Med vojno je bila gradnja prekinjena, po vojni so stavbo dogradili po načrtih arhitekta Janeza Valentinčiča in jo zaključili leta 1952. Takšna je ostala vse do začetka rekonstrukcije leta 2018.

Odgovorna vodja projekta, arhitektka Teja Savelli iz novogoriškega Projekta, pojasnjuje, katere elemente in v kolikšni meri jih je bilo potrebno ohraniti pri rekonstrukciji objekta: »Ohranjeni so vsi prepoznavni arhitekturni elementi stavbe; pročelje fasade, ritem okenskih odprtín, členitev fasade, celoten podzid iz terrazza ter vhodni kamniti portal, ki je bil v celoti restavriran. V notranjosti se je ohranilo

glavno stopnišče in vhodna avla v hotavelskem marmorju, ki sta se deloma restavriral, deloma pa so se izvedle replike originalnih delov.«

LAHKA JEKLENA KONSTRUKCIJA JE OMOGOČILA IZVEDBO DVORAN Z VEČJIM RAZPONOM

»Pri zasnovi projekta je največji del usklajevanja predstavljal obsežen program, ki ga je bilo potrebno umestiti v objekt z omejenimi prostorskimi kapacitetami. Izstopala je potreba po zagotavljanju prostorov velikih dimenzij, kot so gledališka dvorana, kinodvorana ter filmski studio, v objektu z zelo ozkim, podolgovatim tlorisom. Zaradi statičnih omejitev in konstrukcijske zasnove objekta je bila edina možna rešitev ta,

da sta se gledališka dvorana in filmski studio postavila 'na streho', ki je bila dodana osnovnemu historičnemu gabaritu objekta kot dodatna etaža. V ta namen se je uporabila lahka jeklena konstrukcija, ki je omogočila izvedbo dvoran z večjimi razponi na tej višini. Dodani volumen je zasnovan z upoštevanjem istih kompozicijskih zakonitosti kot zaščiteni del objekta, material pa se glede na vpadni kot svetlobe različno odseva in tvori zanimivo paletu odtenkov od zlate do rjave. Geometrija fasade na nadzidanem delu spominja na odrsko zaveso in s tem nakazuje na svojo vsebino,« obrazloži arhitektka.

POSEBNOSTI GRADNJE TOVRSTNIH OBJEKTOV

Projekt ni bil zahteven le z arhitekturnega vidika, pač pa tudi z gradbenega. Stavba namreč na severnem delu stoji na trdni podlagi jedra prestolnice, južni del sega na območje Barja. Zavaljo tega se je slednji del stavbe začel pogrezati. Mirzet Šabič, direktor sektorja pri podjetju Makro 5 gradnje, je pri razlagi poteka gradnje jasan: »K delu smo pristopili v drugi fazi, torej v fazi rušitvenih del, ki so narekovala premišljen pristop in uporabo dolgoletnih izkušenj, saj je bilo že odkrivanje jeklene kupole zahtevno. Poleg tega smo bili primorani veliko pozornosti nameniti objektom, ki so se vezali na obstoječega. Po uspešni rušitvi je sledilo novo pilotiranje, ki bo preprečilo ponovno pogrezanje objekta in gradnja. V okviru same gradnje želim izpostaviti postavitev kovinske konstrukcije na vrhu stavbe, ki je zahtevala veliko sodelovanja

vseh vpletenih.«

Gradnja tovrstnih objektov je specifična, posebej kar zadeva uporabo ustreznih gradbenih materialov v notranjih prostorih. Ob strogo gradbeno inženirskem znanju so brez dvoma potrebna tudi znanja z drugih področij, ki pa jih z dolgoletnimi izkušnjami in referencami visoko kvalificiran kader podjetja Makro 5 gradnje ima. »Izziv vodstva gradbišča je bil v največji meri ta, da smo uspešno uskladili izbor materialov, glede na visoke zahteve projektantov in pričakovanja uporabnika. Velik poudarek smo namenili izvedbi tehnično zahtevnih prostorov, v katerih je med drugim pomembno zagotavljanje vrhunske akustike. Po slabih dveh letih gradnje je 4000 m² površin dobilo končno podobo, v kateri se odraža veliko sodelovanja različnih segmentov gradbeništva. Naj dodam še, da smo sočasno z gradnjo AGRFT-ja zaključevali tudi obsežen projekt prenove Konservatorija za glasbo in balet v Ljubljani in pričeli s prenovo neoklasicistične palače Kazina na Kongresnem trgu, v kateri bo delovala Akademija za glasbo,« pove Šabič.

NAJSODOBNEJŠE OPREMLJENA AKADEMIJA V TEM DELU EVROPE

Dekan akademije, gledališki igralec in jezikoslovec, profesor Tomaž Gubenšek, z navdušenjem obrazloži, da je Slovenija in z njo AGRFT prvič v zgodovini obstoja pridobil naj sodobnejše opremljen objekt, ki naposled vendarle združuje vse študijske programe vseh smeri in vseh letnikov na enem mestu. »Akademijo obiskuje 179 študentov in drznil bi si reči, da je danes v območju od Münchna do Skopja to akademija z najboljšimi pogoji za delo. Severni del poslopja je namenjen gledališki dejavnosti, južni del filmski in televizijski. V njej je šest gledaliških odrov, profesionalna plesna dvorana, vsi pripadajoči prostori, kostumski fundus, pralnice, garderobe. Na južni strani so razporejeni avdio in video studii, strežniške sobe, montirnice. Na vrhu imamo čudovito gledališko dvorano, ki prebija kar dve nadstropji in sprejme 100 gledalcev. Seveda si želimo, da bi akademija postala kulturno zbirališče in stičišče vseh vrst umetnikov in ljubiteljev umetnosti. Dvorane bodo namreč namenjene tudi javnim uprizoritvam. Naša želja je, da bomo po umiritvi epidemije javnosti prikazali lastno produkcijo, dogovarjamo pa se tudi za različna gostovanja. Potrjeno je že gostovanje Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta.«

V času, ko so kulturnim ustvarjalcem bolj ko ne prirezane peruti, ko iščejo inovativne možnosti izražanja, pridobitev takšnega poslopja vliiva upanje v prihodnost slovenskih gledaliških, filmskih in drugih kulturnih ustvarjalcev, kar priznava tudi režiserka in direktorica Gledališča Koper Katja Pegan. »Vesela sem, da je edina šola za dramsko in filmsko umetnost v državi dobila dostojne prostore. Tako dolgo smo jih čakali, da sploh nismo več verjeli, da se to lahko zgodi. In se je. Akademija ima nove, odlične prostore, primerne za delo, ki ga novi rod igralcev in režiserjev potrebuje, sploh danes, ko vse bolj in bolj postaja virtualno. Ponosni smo lahko, da je to šolo zgradilo primorsko podjetje in ponosni smo lahko na vse uspehe primorskih umetnikov, ki dajejo temu prostoru samozavest, ki je včasih prav nerazumljivo primanjkuje.«

MAORI
ODRSKA IN SCENSKA TEHNIKA

PROJEKT d.d.
NOVA GORICA
podjetje za inženiring, geodezijo, urbanizem in projektiranje

KAMEN KOCIPER
Since 1972
Kamen Kociper d.o.o., dobava in montaža naravnega kamna

ELEKTRO URBANIJA